

Liturgia sancti Gregorii

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ.

Ό ἐπισκεψάμενος ἡμᾶς ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, καὶ χαρισάμενος ἡμῖν παρόρθουσίαν, τοῖς ταπεινοῖς καὶ ἀμαρτωλοῖς, καὶ ἀναξίοις δούλοις σου, παραστῆναι τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, καὶ προσφέρειν σοι τὴν φοβερὰν καὶ ἀναίμακτον θυσίαν, ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημά των, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ σου ἀγνοημάτων, εἰς ἄνεσιν καὶ ἀνάπαυσιν τῶν προκοιμηθέντων πατέρων ἡμῶν καὶ ἀδελφῶν, καὶ στηριγμὸν παντὸς τοῦ λαοῦ σου. Ἐπίβλεψον εἰς ἔμε τὸν ἀχρεῖον δοῦλόν σου, καὶ ἔξαλειψόν μου τὰ παραπτώματα, διὰ τὴν σὴν εὐ σπλαγχνίαν· καὶ καθάρισόν μου τὰ χείλη καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκός τε καὶ πνεύ ματος· καὶ ἀπόστησόν ἀπ' ἔμοῦ πάντα λογισμὸν αἰσχρόν τε καὶ ἀσύνετον· καὶ ἀγίασόν με τῇ δυνά μει τοῦ ἁγίου σου Πνεύματος εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην, καὶ πρόσδεξά με διὰ τὴν σὴν ἀγαθότητα, προσεγγίζοντα τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ· καὶ εὐ δόκησον, Κύριε, δεκτὰ γενέσθαι τὰ μέλλοντα προσ αγόμενά σοι δῶρα, διὰ τῶν ἡμετέρων χειρῶν, συγκα ταβαίνων ταῖς ἐμαῖς ἀσθενείαις· καὶ μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου· μὴ βδελύξῃς με, τὴν ἐμὴν ἀναξιότητα, ἀλλ' ἐλέησόν με, δ Θεὸς, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καὶ κατὰ τὸ πλήθος τῶν οἰκτιρμῶν σου ἔξαλειψόν τὸ ἀνόμημά μου, ἵνα ἀκατακρίτως προσελθὼν κατενώπιον τῆς δόξης σου, καταξιωθῶ τῆς σκέπης σου, καὶ τῆς ἐλλάμψεως τοῦ παναγίου σου Πνεύματος· καὶ μὴ ὡς δοῦλος ἀμαρτίας ἀπὸ δόκιμος γένωμαι, ἀλλ' ὡς δοῦλος, δς εὔρω* χάριν καὶ ἔλεος καὶ ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. Ναὶ, Δέσποτα παντοκράτορ, παν τοδύναμε Κύριε, ἐπάκουσον τῆς δεήσεώς μου. Σὺ γὰρ εἶ ὁ τὰ πάντα ἐνεργῶν ἐν πᾶσι· καὶ τὴν παρὰ σοῦ πάντες ἐπιζητοῦμεν ἐπὶ πᾶσι βοήθειάν τε καὶ ἀντίληψιν· δτι φιλάνθρωπος εἶ, καὶ δεδοξασμέ νος ὑπάρχεις, Ἰησοῦ ὁ Θεὸς ἡμῶν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ ἁγίῳ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί. 36.701 Εύχὴ μετὰ τὴν ἐτοιμασίαν τοῦ ἁγίου θυσιαστη ρίου. Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τῆς σωτηριώδους παρουσίας σου καὶ τῆς ἐλλάμψεως τοῦ παναγίου σου Πνεύματος καταξιώσας ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς καὶ ἀμαρτωλοὺς καὶ ἀναξίους δούλους σου παραστῆναι τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, καὶ προσ φέρειν καὶ λειτουργεῖν, τοῖς ἀχράντοις μυστηρίοις τῆς καινῆς σου διαθήκης. Αὐτὸς ζωοποιὲ, καὶ ἀγα θῶν χορηγὲ, ποίησον μεθ' ἡμῶν σημεῖον εἰς ἀγαθὸν, καὶ ἀξιώσον ἡμᾶς ἐν καθαρῷ συνειδότι λατρεῦσαί σοι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν, καὶ ἐν ἀγιασμῷ ταύτην σοι τὴν θείαν προσενέγκειν λει τουργίαν, εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, καὶ εἰς ἀπόλαυσιν τῆς μελλούσης μακαριότητος. Μνήσθητι, ἀγαθὲ, εὐ εργέτα, βασιλεῦ τῶν αἰώνων, καὶ τῆς κτίσεως ἀπάσης δημιουργὲ, τῶν προσενεγκάντων, καὶ δι' ὧν προσήγαγον· καὶ ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ιερουργίᾳ τῶν θείων σου μυστηρίων· δτι ηύλογηται, καὶ ἡγίασται, καὶ δεδόξασται, τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ἄγιον δόνομά σου, μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος νῦν, καὶ.

Εύχὴ τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου.

Εἰρήνη πᾶσιν. Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τοῖς ἁγίοις σου μαθηταῖς καὶ ιεροῖς σου ἀποστόλοις εἰπών, δτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύ μησαν ἰδεῖν ἢ βλέπετε, καὶ οὐκ εἴδον· καὶ ἀκοῦσαι ἢ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἥκουσαν· ὑμῶν γὰρ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ δτι βλέπουσι, καὶ τὰ ὡτα ὑμῶν, δτι ἀκούει. Καὶ καταξιωθείημεν ἄρτι τοῦ ἀκοῦσαι καὶ ποιῆσαι τὰ ἄγια σου Εὐαγγέλια, ταῖς λιταῖς

τῶν Ἱερῶν σου. Μνημόνευσον οῦν, Δέσποτα, καὶ νῦν, πάντων τῶν ἐντελαμένων ἡμῖν ἀναξίοις, τοῦ μνημονεύειν αὐτῶν εἰς τὰς δεήσεις ἡμετέρας, καὶ τὰς αἰτήσεις, ἃς ἀναβιβάζομέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν. Τοὺς προτετελευτηκότας, ἀνάπαυσον αὐτούς· κάμνοντας, ἔρρω σον αὐτούς· σὺ γάρ εἶ ζωὴ ἡμῶν πάντων, καὶ σω τηρίᾳ ἡμῶν πάντων· καὶ ἐλπὶς ἡμῶν πάντων, καὶ ἵασις ἡμῶν πάντων, καὶ ἀνάστασις οἰκείᾳ πάντων ἡμῶν· καὶ σοὶ τὴν δόξαν, τιμὴν, καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ παντοκράτορί σου, καὶ παν τεπόπτη τεκόντι καὶ τῷ παναγίᾳ καὶ ζωαρχικῷ καὶ ὁμοουσίῳ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί. Εὐχὴ τοῦ καταπετάσματος. Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι, ἢ προσεγγίζειν, ἢ λειτουργεῖν σοι, Βασιλεῦ τῆς δόξης. Τὸ γάρ διακονεῖν σοι, μέγα καὶ φοβερὸν, καὶ αὐταῖς ταῖς ἐπουρανίαις δυνάμεσιν ἀπρόσιτον. Ἀλλ' ὅμως διὰ τὴν ἄφατον καὶ ἄμετρόν σου φιλανθρωπίαν, ἀτρέ πτως, καὶ ἀναλλοίως γέγονας ἀνθρωπος, καὶ ἀρχιε 36.704 ρεὺς ἡμῖν ἔχρημάτισας, καὶ τῆς λειτουργικῆς ταύ της καὶ ἀναιμάκτου θυσίας τὴν Ἱερουργίαν παρ ἑδωκας ἡμῖν, ὡς Δεσπότης τῶν ἀπάντων.

Σὺ γάρ (εἴ*) δεσπόζεις τῶν ἐπουρανίων, καὶ ἐπιγείων καὶ τῶν καταχθονίων· ὁ ἐπὶ θρόνου χερουβικοῦ ἐποχού μενος· ὁ τῶν σεραφίμ Κύριος, καὶ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ· ὁ μόνος ἄγιος, καὶ ἐν ἀγίοις ἀναπαυόμε νος. Σὲ τοίνυν δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθὸν, καὶ εὐ ἡκοον Θεὸν, ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἀμαρτωλὸν, καὶ ἀχρεῖον δοῦλόν σου· καὶ ίκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ ἀγίου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς Ἱερατείας χάριν, παραστῆναι τῇ ἀγίᾳ σου ταύτῃ τραπέζῃ, καὶ Ἱερουργῆσαι τὸ ἄχραντόν σου σῶμα, καὶ τὸ τιμιόν σου αἷμα.

Σοὶ γάρ προσέρχομαι κλίνας τὸν ἐμαυτοῦ αὐχένα· καὶ δέομαί σου, μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ· μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων σου· ἀλλ' ἄξιωσόν με προσενεχθῆναι σοι τὰ δῶρα ταῦτα, ὑπ' ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου· Σὺ γάρ εἶ ἀγιάζων καὶ ἀγιαζόμενος· προσφέρων τε καὶ προσφερόμενος· δεχόμενος καὶ δεκτός· ὁ διδοὺς καὶ διαδιδόμενος· καὶ σοὶ δόξαν ἀναπέμπομεν, μετὰ τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος.

Εὔχὴ ἄλλη καταπετάσματος παρ' Αἴγυπτίοις.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἐπιστά μενος τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων, ὁ ἐτάζων καρδίας, καὶ νεφρούς· ὁ ἐμὲ τὸν ἀνάξιον καλέσας πρὸς τὴν σὴν λειτουργίαν ταύτην· μὴ βδελύξῃς με, μηδὲ τὸ πρόσωπόν σου ἀποστρέψῃς ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' ἔξαλειψόν μου πάντα τὰ παραπτώματα, καὶ ἀπόπλυνόν μου τὸν ῥύπον τοῦ σώματος, καὶ τὸν σπῖλον τῆς ψυχῆς, καὶ δόλον με ἀγίασον, ἵνα μὴ ἰκετεύων σε δοῦναι ἄφεσιν ἄλλοις ἀμαρτιῶν, αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι. Ναὶ, Κύριε, μὴ ἀποστραφείης με τεταπεινωμένον καὶ κατησχυμμένον, ἀλλ' ἔξαπόστειλόν μοι τὴν χάριν τοῦ ἀγίου σου Πνεύματος, καὶ ἄξιωσόν με πα ραστῆναι ἐπὶ τὸ ἄγιόν σου θυσιαστήριον ἀκατακρί τως, καὶ προσφέρειν σοι λογικὴν καὶ ἀναίμακτον προσφορὰν ταύτην, μετὰ συνειδήσεως καθαρᾶς, εἰς συγχώρησιν τῶν ἡμῶν ἀμαρτημάτων, καὶ τῶν πα ραπτωμάτων· καὶ εἰς ἄφεσιν τῶν τοῦ λαοῦ σου ἀγνοημάτων· εἰς ἀνάπαυσιν καὶ ἀναψυχὴν τῶν προ κεκοιμημένων πατέρων ἡμῶν καὶ ἀδελφῶν, καὶ εἰς στηριγμὸν παντὸς τοῦ λαοῦ σου, εἰς δόξαν σὴν τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος νῦν.

Εὔχὴ τοῦ ἀσπασμοῦ

Εἰρήνη πᾶσιν. Ὁ ὄν, καὶ προὼν, καὶ διαμένων εἰς τοὺς αἰῶνας· ὁ τῷ Πατρὶ συναίδιος καὶ ὁμοούσιος, καὶ σύνθρονος καὶ συνδημιουργός. Ὁ διὰ μόνην ἀγαθότητα

έκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εῖναι παράγων τὸν ἄνθρωπον, καὶ θέμενος αὐτὸν ἐν παραδείσῳ τρυφῆς. Ἀπάτη δὲ τοῦ 36.705 ἔχθροῦ καὶ παρακοῇ τῆς σῆς ἐντολῆς παραπεσόντα, ἀνακαινίσαι βουλόμενος καὶ πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἀναγα γεῖν ἀξίωμα, οὐκ ἄγγελος, οὐκ ἀρχάγγελος, οὐ πα τριάρχης, οὐ προφήτης τὴν ἡμῶν ἐνεχείρησας σωτη ρίαν· ἀλλ' αὐτὸς ἀτρέπτως σάρξ γενόμενος, καὶ ἐνηγθρώπησας, κατὰ πάντα ὅμοιώθης ἡμῖν, ἐκτὸς μόνης τῆς ἀμαρτίας μεσίτης ἡμῶν γενόμενος, καὶ τοῦ Πατρὸς, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ, καὶ τὴν χρονίαν ἔχθραν καθελὼν, τὰ ἐπίγεια τοῖς ἐπου ρανίοις συνῆψας, καὶ τὰ ἀμφότερα εἰς ἐν συνήγαγες καὶ τὴν ἔνσαρκον ἐπλήρωσας οἰκονομίαν. Καὶ μέλλων σωματικῶς ἐλαύνειν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, θεὶ κῶς τὰ πάντα πληρῶν, τοῖς ἀγίοις σου μαθηταῖς, καὶ ἀποστόλοις ἔλεγες· Εἰρήνην ἀφίμι ύμιν· εἰ ρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ύμιν. Ταύτην καὶ νῦν εἰρήνην ἡμῖν δώρησαι, Δέσποτα· χάρισαι παντὸς ἀποκάθαρον μολύσματος, παντὸς δόλου καὶ πάσης κακίας, καὶ πανουργίας, καὶ τῆς θανατηφόρου μνησικακίας, καὶ καταξίωσον ἡμᾶς ἀσπάσασθαι ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίω, εἰς τὸ μετασχεῖν ἀκα τακρίτως τῆς ἀθανάτου καὶ ἐπουρανίου σου δω ρεᾶς· χάριτι τῆς εὐδοκίας τοῦ Πατρὸς, καὶ ἐνερ γείᾳ τοῦ ἀγίου Πνεύματος. Σὺ γάρ εἰς ὁ χορηγὸς καὶ δοτὴρ πάντων τῶν ἀγαθῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν, τὴν ἀΐδιον δοξολογίαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ ἀγίῳ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί. Εὔχῃ ἄλλη τοῦ ἀσπασμοῦ. Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἡ φοβερὰ καὶ ἀπερινότος δύναμις τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός· ὁ τοῦ φλογίνου θρόνου τῶν χερουβίμ ὑπερκαθήμενος καὶ ὑπὸ πυρίνων δυνάμεων δορυφορούμενος, καὶ πῦρ καταναλίσκον ὑπάρχων ὡς Θεός· καὶ διὰ τὴν σὴν ἀφατον συγκα τάβασιν καὶ φιλανθρωπίαν μὴ φλέξας τῷ προσεγ γισμῷ τὸν δολερὸν προδότην, ἀλλὰ φιλικὸν αὐτὸν ἀσπασάμενος, ἔλκων αὐτὸν εἰς μετάνοιαν καὶ ἐπί γνωσιν τοῦ ἰδίου τολμήματος. Καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, ἐπὶ τῆς φρικτῆς ταύτης ὥρας, ἐν ὅμονοιᾳ καὶ δίχα παντὸς ἐν δύο θυμοῦ, καὶ λειψάνου κακίας ἀπολαβεῖν ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. Καὶ μὴ κα τακρίνης ἡμᾶς ὑπὲρ μὴ δλοτελῶς, καὶ καθὼς ἀρέσαι τῇ σῇ ἀγαθότητι, καθαρεύωμεν ἀπὸ πάσης τρυγὸς ἀμαρτίας καὶ πονηρίας καὶ τῆς θανατηφόρου μνη σικακίας· ἀλλ' αὐτὸς τῇ σῇ ἀφάτῳ, καὶ ἀνεκδιηγήτῳ εὐσπλαγχνίᾳ εἰδῶς τὸ πλάσμα ἡμῶν τὸ ἀσθενὲς, καὶ κάτω βρίθον, ἔξαλειψον πᾶσαν κηλίδα παραπτωμάτων ἡμῶν, ἵνα μὴ εἰς κρῖμα, ἡ εἰς κατάκριμα ἡμῖν γένηται τὸ θεῖον τοῦτο μυστήριον. Σὺ γάρ εἰς ὁ δυνάμενος πᾶ σαν ἀφίειν ἀμαρτίαν, καὶ ὑπερβαίνειν ἀδικίας καὶ ἀνομίας τῶν ταλαιπώρων ἀνθρώπων, καθαρισμὸς τοῦ κόσμου παντὸς ὑπάρχων, καὶ σοὶ πρέπει ἡ παρὰ παντὸς συμφώνως δοξολογία, τιμὴ καὶ προσκύνησις, ἅμα τῷ ἀχράντῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ ζωοποιῷ σου Πνεύματι νῦν, κ. λ. Καὶ γίνεται ἀσπασμός.

‘Ο διάκονος λέγει· Στῶμεν καλῶς.

‘Ο λαὸς λέγει· “Ελεος εἰρήνης.

Ο ιερεὺς ἐκφωνήσει· ‘Η ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατρὸς, καὶ ἡ χάρις τοῦ μο 36.708 νογενοῦς Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ἡ κοινωνία, καὶ ἡ δωρεὰ τοῦ ἀγίου Πνεύματος, εἴη μετὰ πάντων ύμῶν.

‘Ο λαὸς λέγει. Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

‘Ο ιερεὺς λέγει. ‘Ανω σχῶμεν τὰς καρδίας.

‘Ο λαὸς λέγει. ‘Εχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

‘Ο ιερεὺς λέγει. Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

‘Ο λαὸς λέγει. ‘Ἄξιον καὶ δίκαιον.

‘Ο ιερεὺς λέγει. ‘Ἄξιον καὶ δίκαιον, ἄξιον καὶ δίκαιον. Ἀρχὴ τῆς προσκομιδῆς Ἀληθῶς γάρ ἄξιόν ἔστιν, καὶ δίκαιον σε αἰνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ προσκυνεῖν, σὲ δοξάζειν τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν, τὸν φιλάνθρωπον, τὸν ἀφραστον, τὸν ἀόρατον, τὸν ἀχώρητον, τὸν ἀναρχον, τὸν αἰώνιον, τὸν ἄχρονον, τὸν ἀμέτρητον, τὸν

ἄτρεπτον, τὸν ἀπειρινόητον· τὸν ποιητὴν τῶν δλων, τὸν λυτρωτὴν τῶν ἀπάντων· τὸν εὐίλατεύοντα πάσαις ταῖς ἀνομίαις ἡμῶν· τὸν ἴώμενον πάσας νόσους ἡμῶν· τὸν λυτρωμένον ἐκ φθορᾶς τὴν ζωὴν ἡμῶν· τὸν στεφανοῦντα ἡμᾶς, ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς. Σὲ αἰνοῦσιν ἄγγελοι· σὲ προσκυνοῦσιν ἀρχάγγελοι· σὲ ἀρχαὶ ὑμνοῦσι· σὲ κυριότητες ἀνακράζουσι· τὴν σὴν δόξαν ἔξουσίαι ἀναγορεύουσι· σοὶ θρόνοι τὴν εὐφημίαν ἀναπέμπουσι· χίλιαι χιλιάδες σοι παραστήκουσι, καὶ μύριαι μυριάδες σοι τὴν λειτουργίαν προσάγουσι. Σὲ ὑμνεῖ τὰ ἀόρατα· σὲ προσκυνεῖ τὰ φαινόμενα, πάντα ποιοῦντα τὸν λόγον σου, Δέσποτα.

Ο διάκονος λέγει. Οἱ καθήμενοι ἀνάστητε.

Οἱερεὺς λέγει. Ό ὁν θεὲ Κύριε ἀληθινὲ ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ· δ τοῦ Πατρὸς ἡμῖν ὑποδείξας τὸ φέγγος· δ τοῦ ἀγίου Πνεύματος τὴν ἀληθῆ γνῶσιν ἡμῖν χαρισάμενος· δ τὸ μέγα τοῦτο τῆς ζωῆς ἀνα δείξας τὸ μυστήριον· δ τὴν τῶν ἀσωμάτων τοῖς ἀν θρώποις χοροστασίαν πηξάμενος. Ό τὴν τῶν σεραφίμ τοῖς ἐπὶ γῆς παραδοὺς ὑμνῳδίαν, δέξαι μετὰ τῶν ἀοράτων καὶ τὴν ἡμετέραν φωνήν. Σύναψον ἡμᾶς ταῖς ἐπουρανίαις δυνάμεσιν. Εἴπωμεν καὶ ἡμεῖς μετ' αὐτῶν πᾶσαν ἄτοπον ἔννοιαν περιστεί λαντες βοήσωμεν ὥσπερ ἐκεῖναι, ταῖς ἀσιγήτοις ἀνακράζει φωναῖς, ἀκαταπάυστοις στόμασι τὸ σὸν μεγαλεῖον ὑμνήσωμεν.

Ο διάκονος λέγει. Εἰς ἀνατολὰς βλέπετε.

Οἱερεὺς λέγει. Σοὶ γὰρ παραστήκει κύκλω τὰ σεραφίμ ἔξ πτέρυγες τῷ ἐνί· καὶ ταῖς μὲν δυσὶ πτέρυξι κατακαλύπτουσι τὰ πρόσωπα ἔαυτῶν· ταῖς δὲ δυσὶ τοὺς πόδας ἔαυτῶν· καὶ ταῖς μὲν δυσὶ πε τόμενα, καὶ ἐκέραγον ἔτερον πρὸς ἔτερον. Ἔκφωνήσει. Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον τῶν σωτηριῶν ἡμῶν, μετὰ φωνῆς ἐνδόξου, λαμπρὰ τῇ φωνῇ, ὑμνο λογοῦντα, ἄδοντα, βοῶντα, δοξολογοῦντα, κεκραγότα καὶ λέγοντα.

Ο διάκονος λέγει. Πρόσχωμεν. Ό λαὸς λέγει. Ἀγιος, ἄγιος, ἄγιος Κύριος σαβαὼθ, πλήρης δούρανὸς, κ. λ.

Οἱερεὺς λέγει. Ἀγιος, ἄγιος εῖ, Κύριε, καὶ πανάγιος. Ἐξαίρετόν σου τῆς οὐσίας τὸ φέγγος· 36.709 ἄφραστός σου τῆς σοφίας ἡ δύναμις. Οὐδεὶς λόγος ἐκ μετρήσει τῆς σῆς φιλανθρωπίας τὸ πέλαγος. Ἐποίη σάς με ἄνθρωπον, ὡς φιλάνθρωπος, οὐκ αὐτὸς τῆς ἐμῆς ἐπιδεής δουλείας, ἐγὼ δὲ μᾶλλον τῆς σῆς χρῆ ζων δεσποτείας. Οὐκ δοντα με δι' εὐσπλαγχνίαν παρ ἡγαγες· ούρανόν μοι πρὸς ὄροφον ἔστησας· γῆν μοι πρὸς βάσιν κατέπηξας· δι' ἐμὲ θάλασσαν ἔχα λίνωσας· δι' ἐμὲ τὴν φύσιν τῶν ζώων ἀνέδειξας· πάντα ὑπέταξας ὑπὸ τῶν ποδῶν μου· οὐδ' ἐν τῶν τῆς σῆς φιλανθρωπίας ἐν ἐμοὶ πραγμάτων παρέλειπας.

Ο λαὸς λέγει. Κύριε, ἐλέησον.

Οἱερεὺς λέγει. Σὺ ἔπλασάς με, καὶ ἔθηκας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου· τῆς σῆς ἔξουσίας ἐν ἐμοὶ τὴν εἰκόνα ὑπέγραψας· τοῦ λόγου τὸ δῶρον ἐνέθηκας· εἰς τρυφήν μοι τὸν παράδεισον ἡνοιξας· τῆς σῆς γνώσεως τὴν διδασκαλίαν παρέδωκας· ἔδειξας με τὸ δένδρον τῆς ζωῆς * μοι ξύλον ὑπέδειξας· τοῦ θανάτου τὸ κέντρον ἐγνώρισας· ἐνός μοι φυτοῦ τὴν ἀπόλαυσιν ἀπηγόρευσας· ἔξ αὐτοῦ μόνου οὖν εἰπάς μοι μὴ φαγεῖν· ἔφαγον, νόμον ἡθέτησα· γνώμῃ τῆς ἐντολῆς παρημέλησα· ἐγὼ δὲ τοῦ θανάτου τὴν ἀπόφασιν ἥρπασα.

Ο λαὸς λέγει. Κύριε, ἐλέησον.

Οἱερεὺς λέγει. Σύ μοι, ὡ Δέσποτα, τὴν τιμωρίαν μετέβαλες· ὡς ποιμὴν ἀγαθὸς εἰς πλανώμενον ἔδραμες· ὡς πατήρ ἀληθινὸς ἐμοὶ τῷ πεπτωκότι συνήλγησας· πᾶσι τοῖς πρὸς ζωὴν φαρμάκοις κατέδησας. Αὐτός μοι προφήτας ἀπέστειλας· δι' ἐμὲ τὸν νοσοῦντα, νόμον εἰς βοήθειαν ἔδωκας. Αὐτός μοι * τὰς πρὸς ὑγείαν ὡ παρανομηθείσας, διηκόνησας· φῶς τοῖς πλανωμένοις ἀνέτειλας· τοῖς ἀγνο

οῦσι, ὁ ἀεὶ παρὼν ἐπεδήμησας· ἐπὶ τὴν παρθενικὴν ἥλθες νηδύν. Ὁ ἀχώρητος Θεὸς ὧν, οὐχ ἀρπαγμὸν ἡγήσω τὸ εἶναι ἵσα Θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσας μορφὴν δούλου λαβών· τὴν ἐμὴν ἐν σοὶ φύσιν ηὐλόγησας· ὑπὲρ ἐμοῦ τὸν νόμον ἐπλήρωσας, τοῦ πτώματός μου τὴν ἀνάστασιν ὑπηγόρευσας. Ἔδωκας τοῖς ὑπὸ τοῦ ἄδου κρατουμένοις τὴν ἄφεσιν· τοῦ νόμου τὴν ἀρὰν ἀπεσόβησας· ἐν σαρκὶ τὴν ἀμαρτίαν κατήργησας· τῆς σῆς ἔξουσίας μοι τὴν δυναστείαν ἐγνώρισας· τυφλοῖς τὸ βλέπειν ἀπέδω κας· νεκροὺς ἐκ τάφων ἀνέστησας· ρήματι τὴν φύσιν ἀνώρθωσας· τῆς σῆς εὐσπλαγχνίας μοι τὴν οἰκονομίαν ὑπέδειξας· τῶν πονηρῶν τὴν βίαν ὑπὲνεγκας· τὸν νῶτόν σου δέδωκας εἰς μάστιγας· τὰς δὲ σιαγόνας σου ὑπέθηκας εἰς ράπίσματα· οὐκ ἀπέστρεψας δι! ἐμὲ τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ αἰσχύνης ἐμπτυσμάτων.

Ο λαὸς λέγει. Κύριε, ἐλέησον.

Οἱερεὺς λέγει. Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἥλθες, μέχρι σταυροῦ τὴν ἐμὴν κηδεμονίαν ὑπέδειξας· τῷ σῷ τάφῳ τὴν ἐμὴν ἀμαρτίαν ἐνέκρωσας· εἰς οὐρανὸν τὴν ἐμὴν ἀπαρχὴν ἀνεβίβασας· τῆς σῆς ἀφ ίζεώς μοι τὴν παρουσίαν ἐμήνυσας, ἐν ᾧ μέλλεις ἔρχε σθαι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκροὺς, καὶ ἀποδοῦναι ἐκάστω κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

Ο λαὸς λέγει. Κατὰ τὸ ἔλεός σου Κύριε. 36.712

Οἱερεὺς λέγει. Ταύτης μου τῆς ἐλευθερίας προσφέρω σοι τὰ σύμβολα, τοῖς ρήμασί σου ἐπὶ γράφω τὰ πράγματα. Σύ μοι τὴν μυστικὴν ταύτην παρέδωκας τῆς σῆς σαρκὸς, ἐν ἄρτῳ καὶ οἴνῳ τὴν μέθεξιν.

Ο λαὸς λέγει. Πιστεύομεν.

Οἱερεὺς λέγει. Τῇ γὰρ νυκτὶ ἦ παρεδίδης * αὐτὸς σεαυτὸν, τῆς σεαυτοῦ ἔξουσίας.

Ο λαὸς λέγει. Πιστεύομεν.

Οἱερεὺς λέγει. Λαβὼν ἄρτον ἐν ταῖς ἀγίαις καὶ ἀχράντοις καὶ ἀμωμήτοις σου χερσὶν, ἔνευσας ἄνω πρὸς ἴδιόν σου Πατέρα Θεὸν ἡμῶν καὶ Θεὸν τῶν ὅλων· ηὐχαρίστησας † ηὐλόγησας † ἡγίασας † ἔκλασας, μετέδωκας τοῖς ἀγίοις σου μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις εἰπας· Λάβετε, φάγετε· τοῦτο μου ἐστὶν τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν κλώμενον, καὶ διαδιδόμενον εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. Ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λαβὼν ποτήριον, καὶ ἐκέρασας αὐτὸν ἐκ γεννήματος ἀμπέλου καὶ ἔξ ὕδατος, ηὐχαρίστησας † ηὐλόγησας † ἡγίασας † μετέδωκας τοῖς ἀγίοις σου μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις, εἰπας· Πίετε ἔξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτο μου ἐστὶν τὸ αἷμα, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. Όσάκις γὰρ ἐσθίετε τὸν ἄρτον τοῦτον, πίνετε δὲ καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο, τὸν ἐμὸν θάνατον καταγγέλλετε, καὶ τὴν ἐμὴν ἀνάστασιν ὁμολογεῖτε ἄχρις οὗ ἂν ἔλθω.

Ο λαὸς λέγει. Ἀμήν.

Γ'. Τὸν θάνατόν σου, κ. τ. λ.

Οἱερεὺς λέγει. Ὡστε οὖν, Δέσποτα, μεμνημένοι τῆς ἐπὶ γῆς συγκαταβάσεως, καὶ τοῦ ζωοποιοῦ θανάτου, καὶ τῆς τριημέρου σου ταφῆς, καὶ τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, καὶ τῆς εἰς οὐρανὸν ἀνόδου, καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς καθέδρας, καὶ τῆς μελλούσης ἀπ' οὐρανῶν δευτέρας καὶ φοβερᾶς, καὶ ἐνδόξου σου παρουσίας. Ἐκφωνήσει. Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν δώρων σοι προσφέροντες, κατὰ πάντα, καὶ διὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν.

Ο λαὸς λέγει. Σὲ αἰνοῦμεν, σὲ εὐλογοῦμεν.

Ο διάκονος λέγει. Κλίνατε Θεῷ μετὰ φόβου.

Οἱερεὺς λέγει ἐν ἑαυτῷ κλίνας· Αὐτὸς οὖν, Δέσποτα, τῇ σῇ φωνῇ τὰ προκείμενα μεταποίησον· αὐτὸς παρὼν, τὴν μυστικὴν ταύτην λειτουργίαν

κατάρτισον· αύτὸς ἡμῖν τῆς σῆς λα τρείας τὴν μνήμην διάσωσον. Αύτὸς τὸ Πνεῦμά σου 36.713 τὸ πανάγιον κατάπεμψον, ἵνα ἐπιφοιτήσαν τῇ ἀγίᾳ καὶ ἀγαθῇ καὶ ἐνδόξῳ αὐτοῦ παρουσίᾳ ἀγιάσῃ καὶ μεταποιήσῃ τὰ προκείμενα, τίμια καὶ ἄγια δῶρα ταῦτα, εἰς αὐτὸ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τῆς ἡμετέρας ἀπολυτρώσεως.

‘Ο λαὸς λέγει. Πρόσχωμεν.

‘Ο διάκονος λέγει. Ἄμήν.

‘Ο ἱερεὺς ἐκφωνήσει. Καὶ ποιήσει τὸν μὲν ἄρ τον τοῦτον* γένηται εἰς τὸ ἄγιον σῶμά σου, τοῦ Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος, καὶ Παμβασιλέως ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον τοῖς ἐξ αὐτοῦ μεταλαμβάνουσιν.

‘Ο λαὸς λέγει. Ἄμήν.

‘Ο ἱερεὺς λέγει. Τὸ δὲ ποτήριον τοῦτο, τὸ τίμιόν σου αἷμα, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης σου, τοῦ Κυρίου δὲ, καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος, καὶ Παμβασιλέως ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον τοῖς ἐξ αὐτοῦ μεταλαμβάνουσιν.

‘Ο λαὸς λέγει. Ἄμήν.

‘Ο ἱερεὺς λέγει καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται τὸ, Κύριε ἐλέησον. Σὲ δυσωποῦμεν, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Τῆς Ἔκκλησίας σου, Κύριε, τὴν κρηπīδα κατά πηξον. Τῆς ἀγάπης ἡμῖν τὴν ὁμόνοιαν ρίζωσον. Τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν αὔξησον. Τῆς σῆς εὐσεβίας ἡμῖν τὴν ὁδὸν εὐθυτόμη σον. Τοὺς ποιμένας ὁχύρωσον. Τοὺς ποιμανομένους ἀσφάλισαι. Δὸς τῷ κλήρῳ τὴν εὐκοσμίαν. Τοῖς μοναχοῖς τὴν ἐγκράτειαν. Τοῖς ἐν παρθενίᾳ τὸ σωφρονεῖν. Τοῖς ἐν σεμνῷ γάμῳ τὴν εὐζωΐαν. Τοῖς ἐν μετανοίᾳ τὸ ἔλεος. Τοῖς πλούτοῦσι τὴν ἀγαθότητα. Τοῖς πενομένοις τὴν ἐπικουρίαν. Τοῖς πτωχοῖς τὴν βοήθειαν. Τοὺς πρεσβύτας περίζωσον. Τοὺς νέους σωφρόνισον. Τοὺς ἀπίστους ἐπίστρεψον. Παῦσον τῆς Ἔκκλησίας τὰ σχίσματα. Τῶν αἱρέσεων κατάλυσον τὰ φρυάγματα. Πάντας ἡμᾶς πρὸς τὴν τῆς σῆς εὐσεβίας ὁμόνοιαν σύναψον.

‘Ο λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

‘Ο ἱερεὺς λέγει. Μνήσθητι, Κύριε, τῆς εἰρήνης τῆς ἀγίας, μόνης, καθολικῆς, καὶ ἀποστολικῆς σου Ἔκκλησίας, τῆς ἀπὸ περάτων ἔως περάτων τῆς οἰκουμένης, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ὀρθοδόξων ἐπισκόπων, τῶν ὀρθοτομησάντων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

‘Εκφωνήσει. Ἐξαιρέτως τοῦ ἀγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου ἀρχιερέως ἡμῶν ἄββα Δ'. πάπα καὶ πατριάρχου τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, καὶ ὑπὲρ τῶν περιόν των ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, διακόνων, ἀναγνωστῶν, ψαλτῶν, ἔξορκιστῶν, μοναζόντων, ἀειπαρθέ 36.716 νων, ἐγκρατῶν, χηρῶν, ὀρφανῶν, λαϊκῶν, καὶ ὑπὲρ παντὸς τοῦ πληρώματος, τῆς ἀγίας τοῦ Θεοῦ Ἔκκλησίας τῶν πιστῶν.

‘Ο λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

‘Ο ἱερεὺς λέγει. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν εὐσεβῶς βασιλευσάντων. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν τῷ παλατίῳ, ἡμῶν ἀδελ φῶν πιστῶν, καὶ ὀρθοδόξων, καὶ παντὸς τοῦ στρα τοπέδου. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν προσφερόντων τὰ ἄγια δῶρα ταῦτα, καὶ ὑπὲρ ᾧν, καὶ δι' ᾧν προσεκόμισαν, καὶ μισθὸν οὐράνιον παράσχου πᾶσιν αὐτοῖς. Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῶν ἐν ὅρεσι, καὶ σπηλαίοις, καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς. Καὶ τῶν ἐν αἰχμαλωσίαις ὅντων ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ εἰρηνικὰς ἀποκαταστάσεις εἰς τὰ ἴδια χάρισαι.

‘Ο διάκονος λέγει. Προσεύξασθε ὑπὲρ τῶν αἱ χμαλώτων.

‘Ο λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον. Τότε κλίνει ἱερεὺς τὴν ἔαυτοῦ κεφαλὴν λέγων καθ' ἔαυτὸν ἐν ἔαυτῷ. Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῆς ἐμῆς ἀθλίας καὶ τα λαιπώρου

ψυχῆς, ταπεινώσεώς μου, καὶ συγχώρησόν μοι πάντα τὰ ἐμὰ πλημμελήματα καὶ ὅπου ἐπλεό νασεν ἡ ἀμαρτία, περίσσευσόν σου τὴν χάριν, καὶ μὴ διὰ τὰς ἐμὰς ἀμαρτίας, καὶ τὴν βεβήλωσιν τῆς καρδίας μου, ὑστερήσης τὸν λαόν σου τῆς χάριτος τοῦ ἀγίου σου Πνεύματος. ‘Υψώσει τὴν κεφαλὴν καὶ ἐκφωνήσει. ‘Ο γὰρ λαός σου καὶ ἡ Ἐκκλησία σου ἰκετεύει σε, καὶ διὰ σοῦ καὶ σὺν σοὶ τὸν Πατέρα λέγουσα.

‘Ο λαὸς λέγει. Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν.

Γ'. ‘Ο ιερεὺς λέγει. Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, ὁ Σωτὴρ ἡμῶν.

Γ'. ‘Ο λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Γ'. ‘Ο ιερεὺς λέγει. Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ἀέρος καὶ τῶν καρπῶν τῆς γῆς. Μνήσθητι, Κύριε, τῆς συμμέτρου ἀναβάσεως τῶν ποταμείων ὑδάτων. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ὑετῶν καὶ τῶν σπορίμων τῆς γῆς. 36.717 Εὔφρανον πάλιν καὶ ἀνακαίνισον τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. Τοὺς αὖλακας αὐτῆς μέθυσον, πλήθυνον τὰ γεννήματα αὐτῆς· παράστησον ἡμῖν αὐτὰ εἰς σπέρμα, καὶ εἰς θερισμὸν, καὶ νῦν εὐλογῶν εὐλόγησον. Τὴν ζωὴν ἡμῶν οἰκονόμησον. Εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου, διὰ τοὺς πτω χοὺς τοῦ λαοῦ σου, διὰ τὴν χήραν, καὶ τὸν ὄρφανὸν, διὰ τὸν ξένον, καὶ τὸν προσήλυτον, καὶ δι' ἡμᾶς πάντας τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σοὶ, καὶ ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου τὸ ἄγιον. Οἱ γὰρ ὄφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσι, καὶ σὺ δίδως τὴν τροφὴν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ. Ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἀγαθό τητά σου, ὁ διδοὺς τροφὴν πάσῃ σαρκί. Πλήρωσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν, ἵνα ἐν πᾶσι, πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες, περισσεύσωμεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν, τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημά σου τὸ ἄγιον. ‘Ο λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον. ‘Ο ιερεὺς λέγει, καὶ ὁ λαὸς ἀποκρίνεται. Κύριε ἐλέησον. Χάρισαι τῷ λαῷ σου τὴν δόμονοιαν. Τῷ κόσμῳ τὴν εὐστάθειαν. Τῷ ἀέρι τὴν εὐκρασίαν. Τοῖς νοσοῦσι τὴν σωτηρίαν. Τοῖς δεομένοις τὴν ἀνάψυξιν. Τοῖς ἐν ἔξορίαις τὴν ἀνεσιν. Τοῖς ὄρφανοῖς τὴν βοήθειαν. Ταῖς χήραις τὴν ἀντίληψιν. Τοῖς θλιβομένοις ἐπάρκησον εἰς ἀγαθόν. Τοὺς ἐστῶτας ὄχυρωσον. Τοὺς πεπτωκότας ἔγειρον. Τοὺς ἐστηκότας ἀσφάλισαι. Τῶν κεκοιμημένων μνήσθητι. Τῶν ἐν ὄμολογίᾳ τὰς πρεσβείας πρόσδεξαι. Τοὺς ἡμαρτηκότας καὶ μετανοήσαντας, συναρί θμησον μετὰ τῶν πιστῶν σου. Τοὺς πιστοὺς συναρίθμησον μετὰ μαρτύρων σου. Μιμητὰς τοὺς παρόντας ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τῶν ἀγγέλων κατάστησον. Καὶ ἡμᾶς τῇ σῇ χάριτι πρὸς τὴν σὴν κεκλημέ νους διακονίαν ἀναξίους δῆντας ὑπόδεξαι.

‘Ο λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

‘Ο ιερεὺς λέγει. Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῆς πόλεως ἡμῶν ταύτης, καὶ τῶν ἐν ὁρθοδόξῳ πίστει οἰκούντων ἐν αὐτῇ, καὶ πάσης πόλεως καὶ χώρας σὺν παντὶ τῷ κόσμῳ αὐτῶν. Καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ λιμοῦ καὶ λοιμοῦ, σεισμοῦ καὶ καταποντισμοῦ πυρὸς, καὶ ἀπὸ αἰχμαλωσίας βαρβάρων, καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων μαχαιρῶν, καὶ ἐπαναστάσεως ἔχθρῶν τε καὶ αἵρετικῶν.

‘Ο λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

‘Ο ιερεὺς λέγει. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν προλαβόν των ὁσίων Πατέρων ἡμῶν ὁρθοδόξων ἐπισκόπων, καὶ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων, ἀγίων Πατέρων, πατριαρχῶν, ἀποστόλων, προφητῶν, κηρύκων, εὐαγγελιστῶν, μαρτύρων, ὄμολογητῶν, 36.720 καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου, ἐν πίστει Χριστοῦ τετελειωμένου.

Ἐκφωνήσει. Ἐξαιτέτως τῆς παναγίας ὑπερενδόξου, ἀχράν του, ὑπερευλογημένης δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Τοῦ ἀγίου ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου, βαπτί στοῦ, καὶ μάρτυρος Ἰωάννου. Τοῦ ἀγίου Στεφάνου τοῦ πρωτοδιακόνου καὶ πρωτομάρτυρος. Καὶ τοῦ ἀγίου καὶ μακαρίου Πατρὸς ἡμῶν Μάρκου, τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ. Καὶ τοῦ ἐν ἀγίοις Πατρὸς

Γρηγορίου. Καὶ ὡν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ τὴν ὑπόμνησιν ποιούμεθα, καὶ παντὸς χοροῦ τῶν ἀγίων σου, ὡν ταῖς εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις, καὶ ἡμᾶς ἐλέησον, καὶ σῶ σον διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἄγιον, τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ἡμᾶς.

Ο διάκονος λέγει τὰ Δίπτυχα.

Οἱερὲν λέγει ἐν ἔαυτῷ. Μνήσθητι, Κύριε, τῶν προκεκοιμημένων ἐν τῇ ὁρθοδόξῳ πίστει πατέρων ἡμῶν καὶ ἀδελφῶν, καὶ ἀνάπταυσον τὰς ψυχὰς αὐτῶν μετὰ δούλων, μετὰ δικαίων. Ἐκθρεψον, σύναψον εἰς τόπον χλόης, ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως, ἐν παραδείσῳ τρυφῆς, καὶ μετὰ τούτων ὡν εἴπομεν τὰ ὄνοματα αὐτῶν. Τότε μνημονεύει ζώντων καὶ νεκρῶν, καὶ μετὰ δίπτυχα ὁ ἱερὲν λέγει. Μνήσθητι, Κύριε, ὡν ἐμνήσθημεν, καὶ ὡν οὐκ ἐμνήσθημεν, πιστῶν καὶ ὁρθοδόξων, μεθ' ὧν καὶ ἡμῖν σὺν αὐτοῖς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλάνθρωπος Θεός.

Ο λαὸς λέγει. Ἄνες, ἄφες, συγχώρησον.

Οἱερὲν λέγει. Σὺ γάρ εἰς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐλεή μων, ὁ μὴ βουλόμενος τὸν θάνατον τοῦ ἀμαρτωλοῦ, ὡς τοῦ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν. Ὁ Θεὸς, ἐπίσκεψον ἡμᾶς ἐν τῷ σωτηρίῳ σου· ποίησον μεθ' ἡμῶν κατὰ τὴν ἐπιείκειάν σου, ὁ ποιῶν ὑπὲρ ἐκ περισ σοῦ ὡν αἰτούμεθα, ἥ νοοῦμεν· ἵνα σου καὶ ἐν τούτῳ καθὼς καὶ ἐν παντὶ δοξασθῇ καὶ ὑψωθῇ καὶ ὑμνηθῇ, καὶ εὐλογηθῇ καὶ ἀγιασθῇ τὸ πανάγιον καὶ ἔντιμον, καὶ εὐλογημένον σου ὄνομα, ἅμα τῷ ἀχράντῳ σου Πατρὶ καὶ ἀγίῳ Πνεύματι.

Ο λαὸς λέγει. Ὡς ἦν, καὶ ἔστι, καὶ ἔσται.

Ο διάκονος λέγει. Κατέλθετε, οἱ διάκονοι.

Οἱερὲν λέγει. Εἰρήνη πᾶσιν.

Ο λαὸς λέγει. Καὶ τῷ πνεύματί σου. Προοίμιον τῆς κλάσεως.

Οἱερὲν λέγει. Ἰησοῦ Χριστὲ, τὸ σωτήριον 36.721 ὄνομα, ὁ τὰ θεῖα καὶ ἄχραντα καὶ ἐπουράνια ταῦτα μυστήρια διατυπώσας· ὁ τοὺς μὲν ἱερεῖς ἐν τάξει ὑπηρετῶν στήσας· διὰ δὲ τῆς ἀοράτου σου δυνάμεως αὐτὰ μεταστοιχειώσας. Ὁ τοῖς καθαροῖς τῇ καρδίᾳ ἐπιφαινόμενος, καὶ τοῖς γνησίως προσιοῦσι διὰ σεαυ τοῦ * παρέχοντος. Ὁ τότε εὐλογήσας, καὶ νῦν εὐλόγησον. Ὁ τότε ἀγιάσας, καὶ νῦν ἀγίασον. Ὁ τότε κλάσας, καὶ νῦν διάθρεψον. Ὁ τότε διαδοὺς τοῖς ἔαυτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις, καὶ νῦν, Δέσποτα, διάδος ἡμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ σου, φιλάνθρωπε, παντόκρατορ, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ο διάκονος λέγει. Προσεύξασθε.

Ο λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

Οἱερὲν λέγει. Εἰρήνη πᾶσιν.

Ο λαὸς λέγει. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Εὔχὴ τῆς κλάσεως. Οἱ ὡν, ὁ ἦν, ὁ ἐλθὼν, καὶ πάλιν ἐρχόμενος· ὁ ἐν δεξιᾷ τοῦ Πατρὸς καθήμενος· ὁ ἄρτος, ὁ κατα βάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ· ὁ μέγας ἀρχιερεὺς, ὁ ἀρχηγὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν· τὸ φῶς ἀληθινὸν τὸ πρὸ πάντων αἰώνων. Ὁς ὡν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ τοῦ ἰδίου σου Πατρός· ὁ εὐδοκήσας καὶ καταξιώσας κατελθεῖν ἐκ τῶν ὑψωμάτων τοῦ οὐρα νοῦ, ἐκ κόλπων τοῦ ἀπροσίτου φωτὸς, καὶ ἀληθινοῦ καὶ ἀοράτου μόνου Πατρός. Σαρκωθεὶς δὲ ἐκ Πνεύματος ἀγίου, καὶ ἐκ τῆς πανενδόξου, ἀχράντου, ἀγίας δεσποίνης ὑμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ τελέως ἐνανθρωπήσας· καὶ κατὰ μετά στασιν, τὴν ἀνθρωπότητα ἀναλλοιώσας· ἐνώσας ἐαν τῷ καθ' ὑπόστασιν, ἀφράστως καὶ ἀπερινοήτως, ἀτρέπτως δὲ καὶ ἀσυγχύτως, ψυχὴν ἔχουσαν λογικήν τε καὶ νοερὰν, οὕτως προήλθες ἐξ αὐτῆς θεανθρωπωθείς· ὁμοούσιος Πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιος ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα. Οὐ δύο πρόσωπα οὖν, οὐδὲ δύο μορφὰς ἔχουν, οὐδὲ ἐν δυσὶ φύσεσι γνωριζόμενος, ἀλλ' εἰς Θεὸς, εἰς Κύριος, μία

ούσια, μία βασιλεία, μία δεσποτεία, μία ἐνέρ 36.724 γεια, μία ὑπόστασις, μία θέλησις, μία φύσις τοῦ Θεοῦ Λόγου σεσαρκωμένη, καὶ προσκυνουμένη. Σταυρωθεὶς δὲ ὑπὸ Ποντίου Πιλάτου, καὶ ὁμολογήσας τὴν καλὴν ὁμολογίαν· παθὼν καὶ ταφεὶς καὶ ἀνα στὰς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἀνελθὼν εἰς οὐρανοὺς, καὶ καθίσας ἐν τῇ δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης τοῦ Πατρὸς, πατήσας τὸν θάνατον, καὶ τὸν ἄδην σκυλεύ σας, συντρίψας πύλας χαλκᾶς, καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συνθλάσας, καὶ τὸν αἰχμάλωτον Ἀδὰμ ἀνα καλεσάμενος ἐκ φθορᾶς, καὶ ἡμᾶς ἐλευθερώσας ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου δουλείας. Δι' ὃ δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμέν σε, φιλάνθρωπε, ἀγαθὲ, καταξίωσον ἡμᾶς ἐν καθαρῷ καρδίᾳ τολμᾶν ἀφόβως ἐπιβοᾶσθαι τὸν πάντων δεσπότην ἐπουράνιον Θεὸν, Πατέρα ἄγιον, καὶ λέγειν, κ. τ. λ.

Εὐχὴ ἄλλη τῆς κλάσεως. Σὺ γάρ εἶ ὁ Λόγος τοῦ Πατρὸς, ὁ προαιώνιος Θεὸς, ὁ μέγας Ἀρχιερεὺς, ὁ ἐπὶ σωτηρίας τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων σαρκωθεὶς καὶ ἐνανθρωπή σας, καὶ προσκαλεσάμενος ἔαυτῷ ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν γένος ἐκλεκτὸν, βασίλειον ἰεράτευμα, ἔθνος ἄγιον, λαὸν εἰς περιποίησιν. Δι' ὃ δεόμεθα, καὶ παρακαλοῦμέν σε, φιλάνθρωπε, ἀγαθὲ Κύριε, μὴ εἰς ἔλεγχον καὶ ὅνειδος, μὴ εἰς κρῖμα, μηδὲ εἰς κατάκριμα τῶν ἡμετέρων ἀμαρτιῶν γενηθήτω ἡ θυσία αὐτῆς ὑπὲρ γάρ * τῶν ἀσθενειῶν ἡμῶν προσ ηνέγκαμεν· ἀλλ' ὥσπερ τὰ πανάγια σου τίμια δῶρα ταῦτα πάσης ἀγιωσύνης ἐμπλῆσαι κατηξίωσας, διὰ τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ παναγίου σου Πνεύματος ἐπ' αὐτῶν, οὕτως καὶ ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν, δούλων σου, ἀγιάσαι καταξίωσον τὰς ψυχὰς, τὰ σώματα, τὰ πνεύματα, τὰς συνειδήσεις, ὅπως πεφωτισμένη ψυχῇ, ἀνεπαισχύντω προσώπῳ, καρδίᾳ καθαρῷ, συν ειδήσει ἀνυποκρίτῳ, ἡγιασμένοις χείλεσιν, ἀγάπῃ τελείᾳ, ἐλπίδι ἀσφαλεῖ, τολμῶμεν μετὰ παρόρη σίας, ἄνευ φόβου, λέγειν τὴν ἀγίαν προσευχὴν, ἥν μετέδωκας τοῖς ἴδιοις τοῖς ἀγίοις σου μαθηταῖς καὶ ἰεροῖς ἀποστόλοις. "Οταν προσεύχησθε, οὕτως προσ εύχεσθε ὑμεῖς. Πάτερ ἡμῶν, κ. τ. λ.

'Ο λαὸς λέγει. Αγιασθήτω.

Εὐχὴ ἄλλη τῆς κλάσεως. Εὔλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεὸς, ὁ παντοκράτωρ, ὁ λυτρωτὴς τῆς ἔαυτοῦ Ἐκκλησίας· ὡς Λόγε, ὃν προνοοῦσιν αὐτὸν, καὶ ἀνθρωπε, ὃν προθεωροῦσιν αὐτόν. 'Ο διὰ τῆς ἀκαταλήπτου αὐτοῦ σαρκώσεως, ἐτοιμάσας ἡμῖν ἄρτον ἐπουράνιον, τοῦτο τὸ σῶμά σου, ὃν ἔθου ἐν μυστήριον* καὶ πανάγιον ἐν τοῖς ἄπασιν. Ἐκέρασας ἡμῖν ποτήριον ἐξ ἀμπέλου ἀλη θείας, ἐκ θείας καὶ ἀχράντου σου πλευρᾶς. 'Ο καὶ μετὰ δεδωκέναι τὸ πνεῦμα ἐκχέων ἐξ αὐτῆς αἷμα καὶ ὕδωρ, οἵς ἀγιασμὸς τῷ κόσμῳ παντί. Κτῆσαι ἡμᾶς, ἀγαθὲ Κύριε, τοὺς ἀναξίους δούλους σου· ποίησον ἡμᾶς λαὸν περιούσιον, βασίλειον ἰεράτευμα, ἔθνος ἄγιον. Αγίασον καὶ ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, ὥσπερ ἡγιασας τὰ προκείμενα καὶ ἄγια δῶρα ταῦτα, καὶ ἐποίησας αὐτὰ ἀόρατα ἐκ τῶν ὀρατῶν, μυστήρια ὄντα* προνοοῦσιν, αὐτά σοι, Κύριε ὁ Θεὸς, ὁ Σωτὴρ 36.725 ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Σὺ οὖν, Κύριε, διὰ τῆς πολλῆς σου εὐσπλαγχνίας κατηξίωσας ἡμᾶς διὰ τοῦ βαπτίσματος γενέσθαι εἰς νίοὺς καὶ κληρονόμους. Ἐδίδαξας ἡμᾶς τὸν τύπον τῆς προσευχῆς ὃς ἐστιν ἐμμυστήριος, τοῦ προσεύχεσθαι ἐν αὐτῇ τὸν ἀχραντὸν σου Πατέρα. Σὺ οὖν καὶ νῦν, δέσποτα Κύριε, καταξίωσον ἡμᾶς ἐν ἀγιασμένῃ συνειδήσει, καὶ λο γισμῷ ἀγαθῷ ὃν πρέπει πόθῳ καὶ παρόρησίᾳ ἀγαθῇ τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαι τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἄγιον Θεὸν, Πατέρα σου, καὶ λέγειν.

'Ο λαὸς λέγει. Πάτερ ἡμῶν.

Καὶ μετὰ τὸ Πάτερ ἡμῶν ὁ ἰερεὺς λέγει. Ναὶ, Κύριε, Κύριε, ὁ δεδωκὼς ἡμῖν τὴν ἔξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὅφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶ σαν δύναμιν τοῦ ἔχθροῦ, σύντριψον καὶ καθυπόταξον τὰς κεφαλὰς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ὑπὸ τοὺς πόδας

ἐν τάχει, καὶ πᾶσαν τὴν κακότεχνον αὐτῶν ἐπίνοιαν τὴν καθ' ἡμῶν διασκέδασον, ὅτι σὺ εἴ βασιλεὺς ἡμε τέρων* πάντων, Χριστὲ ὁ Θεός· καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ τὴν εὐχαριστείαν καὶ τὴν προσκύνησιν ἀναπέμ πομεν, καθ' ἐκάστην ἡμέραν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν, κ. τ. λ.

'Ο διάκονος λέγει. Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν.

Εὔχὴ τῆς κεφαλοκλισίας. 'Ο κλίνας οὐρανοὺς καὶ κατελθὼν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς σωτηρίαν τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ὁ τῆς σῆς χάριος πᾶσαν ἔξαπλώσας τὴν εὐθηνίαν· ὁ ποιῶν πάντα ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ, ὃν αἰτούμεθα, ἥν νοοῦμεν φιλάνθρωπε, ἀγαθὲ, ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα τὴν ἀόρατον, τὴν εὐλογημένην, τὴν μεστὴν ἐλέους καὶ οἰκτιρμῶν, καὶ εὐλογῶν εὐλόγησον τοὺς δούλους σου, καὶ καθάρισον αὐτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος· καὶ ποίησον ἡμᾶς μετόχους καὶ συσ σώμους γενέσθαι τῇ σῇ χάριτι, ὅπως ἐν ἀγιότητι καὶ δικαιοσύνῃ σοι τὴν ἰκεσίαν προσάγοντες*, καὶ σοὶ πρέπει πᾶσα δόξα, μεγαλοσύνη, κράτος τε καὶ ἐξουσία, ἅμα τῷ ἀχράντῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν, κ. τ. λ.

Εὔχὴ ἄλλη ὁμοίως. Πρόσχες, Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ἀγίου τοῦ κατοικητηρίου σου, καὶ ἀπὸ θρόνου τῆς βασιλείας σου, καὶ ἐλθὲ εἰς τὸ ἀγιάσαι ἡμᾶς τοὺς ἐπικλίναντάς σου. 'Ο ἄνω τῷ πατρὶ συγκαθήμενος, καὶ ὕδε ἡμῖν ἀοράτως συνών· καὶ καταξίωσον τῇ κραταιᾷ σου χειρὶ, μεταδοῦναι ἡμῖν τοῦ ἀχράντου σώματός σου, καὶ δι' ἡμῶν παντὶ τῷ λαῷ. Σὺ γάρ εἴ δὲ κλῶν καὶ κλώμενος, καὶ ἄκλαστος· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ Πατρὶ, καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν, κ. τ. λ. 36.728

'Ο διάκονος λέγει. Πρόσχωμεν Θεῷ μετὰ φόβου.

Εὔχὴ τῆς ἐλευθερίας Εἰρήνη πᾶσιν. 'Ο ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ αἵρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου· τὸ πανάσπιλον αὐτοῦ αἷμα διαχύσας ἐπὶ τὴν τοῦ κόσμου ζωὴν, καὶ εἰς λύτρον καὶ ἀντάλλαγμα πάντων, ἔαυτὸν παρέδωκας, ἐκ θανάτου λυτρωσά μενος, ἐν ᾧ κατειχόμεθα, πεπραμένοι ὑπὸ τὴν ἀμαρτίαν. 'Ο τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιῶν τὸ θέλημα, καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν εἰσακούων, καὶ σώζων αὐτούς. 'Ο τοῦ δικαίου Ἰωβ εἰσακούσας ἀνιστάμενος τὸ πρωΐ καὶ ὑπὲρ * παιδίων φίλτρων θυσίας προσαγαγὼν εἰπὼν, μήπως ἐνενόησαν υἱοί μου πονη ρὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἔναντι Θεοῦ. Καὶ ἐμοῦ τοῦ ἐλεεινοῦ καὶ ἀμαρτωλοῦ, καὶ ἀχρείου σου δούλου, ἵκετεύω ὑπὲρ τῶν σῶν οἰκετῶν, πατέρων μου καὶ ἀδελφῶν, καὶ ὑπὲρ τῆς ἐμῆς ἀθλιότητος. Εὔμενεῖ προσώπῳ καὶ γαληνῷ ὅμματι, ἔπιδε ἐφ' ἡμᾶς ἐν ταύτῃ τῇ ὥρᾳ· καὶ πάρες οὖν ἡμῖν πᾶσαν ἀθετη ρίαν, καὶ πᾶσαν παράβασιν, καὶ παρακοήν νόμου 36.729 καὶ τῶν σῶν ἐντολῶν· ἔτι δὲ καὶ πᾶσαν συνείδησιν, καὶ πᾶσαν ἐνθύμησιν, καὶ πάσαις * πράξεσι, καὶ πάσαις κινήσεσι γεγωνυίαις ἐν ἑαυτοῖς, ἡμερικῶς τε καὶ νυκτερικῶς ἐπιδῆσαι καὶ κατακρατῆσαι κατὰ τῆς ψυχῆς. Καὶ ἀθώοσον αὐτούς ἀπὸ πάσης συνειδήσεως πονηρῶν, καὶ πάσης ἀκάρπου πράξεως, καὶ παντὸς λογισμοῦ πεπυρωμένου* ἔστιν βέβηλα παρὰ τὴν τῆς ψυχῆς καθαρότητα. Χάρισαι αὐτῶν τὴν τῶν ἀμαρτιῶν ἐπίγνωσιν, καὶ τελείως ἀπέχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. Δώρησαι αὐτοῖς μετανοίας ἀγνότητος*, καὶ τὴν εἰς σὲ ἐπιστροφήν· σὺ γάρ, Δέσποτα Κύριε, ἐπτώχευσας ἐκουσίως ἐν τῷ σε σαρκωθῆναι, διὰ τὴν τοῦ γένους ἡμῶν σωτηρίαν· καὶ διέρρηξας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον, διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τῶν θείων σου παλάμων ἐφάπλωσιν. Φεῖσαι πάντων, Δέσποτα φιλόψυχε, ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλασά, καὶ παρὰ σοῦ ἡμέτερα ἀφετήρια, καὶ οὐδὲν τῶν ἐπιτηδευμάτων τῶν χειρῶν ἡμῶν· δι' ὁ τὴν σὴν βασιλείαν δοξάζομεν καὶ ἀνυμνοῦμεν σε, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἄτινα ν... λου... ων... θορων. Πάσαις ἡμέραις ἔως αἰρετικῶν καὶ ἐθνικῶν. "Εμπλησον ἡμᾶς τοῦ σοῦ

φόβου, καὶ κατεύθυνον εἰς τὸ ἀγαθόν σου θέλημα· σὺ γὰρ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ πρέπει σοι δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις.

‘Ο ιερεὺς λέγει. Σῶμα καὶ αἷμα.

‘Ο διάκονος λέγει. Μετὰ φόβου Θεοῦ πρόσχωμεν.

‘Ο ιερεὺς ὑψοῖ Δεσποτικὸν καὶ ἐκφωνήσει· Τὰ ἄγια τοῖς ἀγίοις.

‘Ο λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον. Εἰς Πατὴρ ἄγιος, εἰς Υἱὸς ἄγιος, ἐν Πνεῦμα ἄγιον. Ἄμήν.

‘Ο ιερεὺς λέγει. Ο Κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.

‘Ο λαὸς λέγει. Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ‘Ο ιερεὺς λέγει. Εὐλογητὸς Κύριος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἄμήν.

‘Ο λαὸς λέγει. Ἄμήν.

‘Ο ιερεὺς λέγει. Εἰρήνη πᾶσιν. ‘Ο λαὸς λέγει. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

‘Ο ιερεὺς λέγει. Σῶμα ἄγιον καὶ αἷμα τίμιον, ἀληθινὸν, Ἰησοῦ Χριστοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἄμήν.

‘Ο λαὸς λέγει. Ἄμήν.

‘Ο ιερεὺς λέγει. Σῶμα ἄγιον καὶ αἷμα τίμιον, ἀληθινὸν, Ἰησοῦ Χριστοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἄμήν.

‘Ο λαὸς λέγει. Ἄμήν.

‘Ο ιερεὺς λέγει. Σῶμα καὶ αἷμα Ἐμμανουὴλ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, τοῦτο ἔστιν ἀληθῶς. Ἄμήν.

‘Ο λαὸς λέγει. Ἄμήν.

Πιστεύω, πιστεύω, πιστεύω καὶ ὅμολογῶ ἔως ἐσχάτης ἀναπνοῆς, ὅτι αὕτη ἔστιν ἡ σάρξ ἡ ζωοποιὸς, ἦν ἔλαβες, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐκ τῆς ἀγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· καὶ ἐποίησας αὐτὴν μίαν σὺν τῇ θεότητι σου, μὴ ἐν μίξει, μηδὲ ἐν φυρμῷ, μηδὲ ἐν ἀλλοιώσει· καὶ ἐμαρτύρησας ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὅμολογίαν, καὶ παρέδωκεν* αὐτὴν ὑπέρ ἡμῶν πάντων ... ἐρων ἐπὶ τοῦ ξύλου τοῦ σταυροῦ τοῦ ἀγίου, ἐν τῷ θελήματί σου. 36.732 Ἀληθῶς πιστεύω, ὅτι θεότης σου οὐδ' οὐ μηδέποτε χωρισθεῖσα ἐξ ἀνθρωπότητός σου, ἐν ἀτόμῳ, οὐδὲ ἐν ἥπιῃ ὄφθαλμού. Μετέδωκας αὐτὴν εἰς λύτρωσιν, καὶ εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν, καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον, τοῖς ἐξ αὐτῆς μεταλαμβάνουσι. Πιστεύω ὅτι αὕτη ἔστιν ἀληθῶς. Ἄμήν.

‘Ο λαὸς λέγει. Ἄμήν.

‘Ο διάκονος λέγει. Ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀγάπῃ. ‘Ο ιερεὺς ἐκφωνήσει. Ἀκατάληπτε θεὲ, Λόγε ἀχώρητε, αἴδιε, δέχου παρ' ἡμῶν τῶν ἀμαρτωλῶν, ἐξ ἀναξίων χειλέων, ὕμνον, μετὰ τῶν ἄνω δυνάμεων· σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ ζωοποιῷ σου Πνεύματι εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἄμήν.

‘Ο λαὸς λέγει ψαλμὸν ρν'.

‘Ο διάκονος λέγει. Συνάχθητε καὶ εἰσέλθετε, οἱ διάκονοι, μετ' εὐλαβείας. Εὔχῃ εὐχαριστίας μετὰ τὴν μετάληψιν τῶν ἀγίων μυστηρίων.

‘Ο διάκονος λέγει. Ἐπὶ προσευχῆς στάθητε. ‘Ο ιερεὺς λέγει. Εἰρήνη πᾶσιν.

‘Ο λαὸς λέγει. Καὶ τῷ πνεύματί σου.

‘Ο διάκονος λέγει. Προσεύξασθε ὑπὲρ τῆς ἀξίας μεταλήψεως.

‘Ο λαὸς λέγει. Κύριε ἐλέησον.

‘Ο ιερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν ταύτην. Εὐχαριστοῦμέν σοι, Λόγε Θεοῦ ἀληθινὲ, ὁ ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ ἀνάρχου Πατρὸς, ὅτι οὗτως ἡγάπησας ἡμᾶς καὶ ἔδωκας σεαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν*, ἐσφαγιάσθης. Κεχάρισας ἡμῖν, διὰ τοῦ ἀχράντου σου σώματος, καὶ τοῦ τιμίου σου αἵματος, τὴν ἀπολύτρωσιν, ὡς κατηξίωσας ἡμᾶς νῦν, φιλάνθρωπε, ἵνα

λάβωμεν ἐξ αὐτῶν εύχαριστία*. Διὸ ἐξομολογοῦμέν σοι νῦν, φιλάνθρωπε, ἀγαθὲ, καὶ σοὶ τὴν δόξαν, καὶ τὴν τιμὴν, καὶ τὴν προσκύνησιν διηνεκῶς ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ ἄγιῳ σου Πνεύματι, νῦν, κ. τ. λ.

Ο διάκονος λέγει. Τὰς κεφαλὰς ὑμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνατε.

Εὐχὴ τῆς κεφαλοκλισίας. 'Ο ὄν, ὁ ἥν, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον τοῦ φωτίσαι αὐτόν· ὁ σαρκωθεὶς, ἐνανθρωπήσας, καὶ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, καὶ παθὼν ἐκουσίως σαρκὶ, καὶ μείνας ἀπαθής, ὡς Θεός· καὶ ταφεὶς, καὶ ἀναστὰς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἀνελθὼν εἰς οὐρανοὺς, καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλοσύνης τῆς δόξης τοῦ Πατρὸς, τό τε θεῖον, καὶ ἄγιον, καὶ δμοούσιον, καὶ δμοδύναμον, καὶ δμόδοξον, καὶ συναΐδιον Πνεῦμα καταπέμψας ἐπὶ τοὺς ἄγιους σου μαθητὰς, καὶ ἀποστόλους, καὶ διὰ τούτου φωτίσας μὲν αὐτοὺς, δι' αὐτῶν δὲ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, Χριστὲ, ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν. καὶ Γαβριὴλ καὶ Ραφαὴλ. Καὶ τῶν ἀγγέλων τετραμόρφων ζώων ἀσωμάτων· καὶ τῶν ἀγγέλων, εἴκοσι τεσσάρων πρεσβυτέρων. Τοῦ ἄγιου ἐνδόξου, προφήτου, προδρόμου, βαπτιστοῦ, καὶ μάρτυρος Ἰωάννου. Τοῦ ἄγιου Στεφάνου τοῦ πρωτοδιακόνου καὶ πρωτομάρτυρος. 36.733 Τῶν θείων, ιερῶν, ἐνδόξων ἀποστόλων, ἀθλοφόρων προφητῶν, καὶ καλλινίκων μαρτύρων. Καὶ τοῦ ἄγιου καὶ μακαρίου Πατρὸς ἡμῶν Μάρκου τοῦ ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, καὶ πάντων τῶν ἄγιων σου. Καὶ σῶσον, καὶ ἐλέησον, καὶ εὐλόγησον πάντα Χριστιανόν. Καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ τιμὴν, καὶ προσκύνησιν σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ καὶ τῷ ἄγιῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεί.

'Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Θεοῦ ἐτελειώθη ἡ θεία Λειτουργία, ἡ ώρισμένη τῷ ἐν ἄγιοις Πατρὶ ἡμῶν Θεολόγῳ Γρηγορίῳ.